

Vikingové

- Vikingové = Normané = Dáni = Varjagové
 - S Evropa, germánské kmeny
 - dnešní Dánsko, Norsko, Švédsko – původní sídla
 - mají *náčelníky*
 - *thing* = shromáždění všech svobodných mužů
 - rybolov, chov dobytka, obchod, zemědělství málo kvůli špatným podmínkám
 - řemeslníci, železné zbraně, lodě *drakary*
 - vikingská expanze:
 - kvůli špatnému klimatu, nedostatku jídla, přemnožení
- 793 VYPLENĚNÍ KLÁŠTERA V LINDISFARNE – začátek
1066 BITVA U HASTINGS – konec

Norové

8. st. Skotsko, Irsko, Faerské ostrovy, Shetlandy

860 objevení Islandu, kolonizace

982 **Erik Rudý** v Grónsku (*Grönland* = zelená země)

cca 1000 jeho syn **Leif Eriksson** v S Americe – Vinland, kvůli bojům s původními obyvateli opouští

Dánové

- vyražejí od 1. pol. 9. st., cíle:
 - Franská říše (Paříž 845), ZFŘ – F. ř. ztratila území Normandie, ale nájezdy ustála
 - Anglie (Anglové, Sasové, Jutové – 7 království = *heptarchie*), v boji proti Vikingům se vždy sjednotí a poté opět rozpadnou

911 získá Normandie (v čele Rollo)

pol. 11. st. dočasné ovládnutí Anglie: král **Knut Veliký**

Alfréd Veliký (871 – 900)

- král Wessexu, centrum Manchester
- uměl psát

878 BITVA U EDINGTONU, porážka Dánů

- hranice Dánů a Anglie: Temže, J – anglosaský, S – dánský
- poté se sjednotí a obyvatelstvo se promísí
- mnich **Beda Ctihodný**: kronika anglosasů

Vilém I. Dobyvatel

- před ním král **Eduard III. Vyznavač**, bezdětný, úpadek království
- kandidáti na krále: **Harold II. Godwindson**, **Vilém**, **Harald Norský**

1066 BITVA U STANFORDSKÉHO MOSTU, Harold porazil Haralda

1066 BITVA U HASTINGS, Vilém porazil Harolda a založil raně středověkou Anglii

- *Domesday Book* = evidence pozemků → daně
- tapisérie z Bayeux

1091 království Sicilské se dostalo pod nadvládu Normanů

- Varjagové
 - cesta od Varjagů k Řekům (*iz Varjag v Greki*)
 - obchodní kontakt přes Řeky
- 862 Rurik ovládl Novgorod
- 882 jeho syn Oleg ovládl Kyjev
 - spojením vznikla **Kyjevská Rus**

Státy Vikingů

- od 9. – 11. st.
- Norské, Dánské, Švédské království
- christianizace